

ALBU ISTVÁN ÉS RADU AFRIM RENDEZÉSÉT VISZI SZÍNRE AZ ÚJ ÉVADBAN A MAROSVÁSÁRHELYI NEMZETI SZÍNHÁZ MAGYAR TÁRSULATA

Spiritualizált tükörképek, visszalopott költészet

Dosztojevszkij remekművét és Ivan Viripajev drámáját tekintheti meg a nagydémű napokban a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulatának előadásában. A 2019/2020-as évadban a budapesti Madách Színház vendéglőadása is szerepel műsorán.

» KRÓNIKA

Az elmúlt évadok sikerprodukcióival nyitotta a 2019/2020-as évadot a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata. Agatha Christie A láthatatlan hóhér „...és már senki sem!” című remekművét Gáspár Attila rendezésében mutatta be a társulat.

A színmű Agatha Christie egyik legnépszerűbb krimijének, a Tíz kicsi néger (néhol Tíz kicsi indián, vagy És végül nem maradt senki sem) című regénynek az adaptációja. Az előadás idején a színpad rövid időre átalakul egy sirályokkal körülpült, magányos angol szigetre. Erre a szigetre érkezik tíz vendég, akikről kiderül, hogy feltételezett gyilkosok. Ezek a feltételezett gyilkosok az előadás folyamán áldozatokká válnak... folyik a whisky, szól a jazz, és halnak az emberek... de vajon ki itt a gyilkos?

Tegnap este Pozsgai Zolt Liselotte és a május című tragikomédiáját láthatta a közönség. Az egy női és

A láthatatlan hóhér „...és már senki sem!” Agatha Christie egyik legnépszerűbb krimijének adaptációja

» A Részegek szerzője teljesen új esztétikán alapuló színházi nyelvvél kísérletezik: bár a minket körülvevő nyers valóságról beszél, visszalopja a költészetet a színházba.

hat férfiszerepet felsorakoztató, pörgő humorú kortárs szöveg mindössze két színész bravúros alakításában került színpadra. Liselotte „csinos, virágjában lévő nő, kedves mosollyal, láthatóan rendezett körülmények között”, és a nagy Őre vár. Illetve egy Őre, bármilyenre, aki úgy-ahogy, de alkalmas arra, hogy megossza vele harmincas éveiben járó, magányos életét. A párkapcsolat-indító, valószínű élethelyzetből a képtelenségig fokozott szituációk, a nevetségessé válás és a szívszorító valóság között egyensúlyoznak.

Fjodor Mihajlovics Dosztojevszkij – Richard Crane Karamazovok című drámáját Albu István rendezésében

mutatta be a társulat. Dosztojevszkij remekművéből Richard Crane nem egyszerűen színpadi adaptációt készített, hanem kiemelte a történetből a regény központi szereplőit, a négy főhőst, és velük játszatja el a többi figurát is. A mű cselekménye bölcséleti-etikai mondanivaló köré csoportosul, hősei az orosz társadalom archetipikus egyéniségei, nagy esélyek hordozói, egymás spiritualizált tükörképei – mindez kortárs színpadi nyelven fogalmazva. A 12 éven felülieknek ajánlott előadás pénteken 19.30-tól tekinthető meg a kisteremben.

A Radu Afrim rendezésében bemutatott Ivan Viripajev Részegek című

drámája szeptember 16-án szintén 19.30-tól a kisteremben szerepel a Tompa Miklós Társulat műsorán. Fiatal lányok, modellek, friss házások, középkorú házastársak, bankmenedzserek, fesztiváligazgatók, megcsalt férjek és feleségek, összesen tizen-négy különböző rangú, életkorú férfi és nő vall a Részegekben a világról, elvesztett értékeinkről. A mű szerzője az orosz új dráma mozgalom folytatójaként, valamint az Oxigén művészeti mozgalom elindítójaként egy teljesen új esztétikán alapuló színházi nyelvvél kísérletezik: bár a minket körülvevő nyers valóságról beszél, visszalopja a költészetet a színházba.

A hónap végén a budapesti Madách Színház vendéglőadása, Müller Péter – Seress Rezső Szomorú vasárnap című musicalje szerepel műsorán. A Szomorú vasárnap egy halhatatlan szerelem története. Seress Rezső, sok örökzöld sláger és a világhírű dal, az „öngyilkosok himnuszának” szerzője végül maga is öngyilkos lesz. De előtte visszatér oda, ahol életét mint zongorista élte: a legendás Kispiába. Jön, hogy „rendezze a ceppet”, hogy egész sorsát – s vele sok évtized magyar történelmet – zenével, dallal és táncal újra elmesélje. És jön Jani pincér, egyetlen barátja. És jön a felesége, Helénke, akivel hosszú életének minden küzdelmét végigélte. Beszállnak a játékba. Seress csak a végén tudja meg, hogy Helénke szerette – szerelemmel szerette. „Boldog voltam, s én marha, észre sem vettem!” Játszanak. Énekelnek. Táncolnak. És vidám szózatként szól a daluk: „Szeressük egymást, gyerekek!”

Szentpéterváron a kolozsvári magyar színház

» B. L. J.

Először turnézik a Kolozsvári Állami Magyar Színház társulata Oroszországban, ahová az Andriy Zholdak által rendezett Rosmersholm című előadással kapott meghívást a Színházi Olimpiára. A darabot két alkalommal, pénteken és szombaton viszik színre a szentpétervári Alexandrinsky-színház új színpadán.

» A nagyszabású fesztivál célja egy nemzetközi színházi világtalálkozó létrehozása, és a világ minden tájáról érkező színházi alkotók közötti párbeszéd kialakítása.

A 2019-es Színházi Olimpia nemzetközi fesztiválbizottságát többek között olyan neves színházi szakemberek alkotják mint Tadashi Suzuki rendező, Valery Fokin rendező, Wole Soyinka drámaíró, Robert Wilson rendező, Ratan Thiyam drámaíró, Tony Harrison költő, Georges Lavduant színész-drámaíró, Giorgio Barbiero Corsetti rendező. A nagyszabású fesztivál célja egy nemzetközi színházi világtalálkozó létrehozása, és a világ minden tájáról

érkező színházi alkotók közötti párbeszéd kialakítása. A Rosmersholm több fesztiválon is vendégszerepelt, 2017-ben a bukaresti Országos Színházi Találkozón, 2018-ban a sepsiszentgyörgyi Refl ex Nemzetközi Színházi Fesztiválon és a Pécsi Országos Színházi Találkozón volt látható. A POSZT-on elnyerte a legjobb előadásnak, a legjobb színésznőnek (Imre Éva) és a legjobb díszletnek (Andriy Zholdak, Daniel Zholdak) járó díjat.

Ugyanakkor a temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház Romlás című darabjával vesz részt szeptember 17-én 18 órától a székelyudvarhelyi dráMA kortárs színházi találkozón. A Mátyás Zolt Imre által rendezett előadás Bartis Attila azonos című drámáját véve alapul a szerelem és élet kikerülhetetlen viszárságait szövi bele karakterei révén a történetbe. Különleges színpadi és dramaturgiai érzékkel kérdőjelez meg olyan egyértelműen bonyolult fogalmakat, mint a művészet, az ego, az önzés és a szeretet.

Az előadásban a temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház színművészei közül Magyarai Etelka, Tóth Eszter Nikolett, Molnos András Csaba és Kiss Attila lesz látható, illetve Nagy István a temesvári teátrum volt színművésze.

A Rosmersholm a POSZT-on elnyerte a legjobb előadásnak, színésznőnek és díszletnek járó díjat

A kortárs kritika helyzete a Korunkban

A kritikai műfaj jól érzékelhető átalakulásokat megy keresztül a kulturális közvetítő platformok változásaira reagálva. A Korunk összeállításában a kritika új médiumait, beszédmódjainak s befogadásának új típusait, új témáit térképezik fel a szeptemberi lapszám szerzői – kritikusok, szerkesztők, egyetemi oktatók. Gács Anna a booktube és videókritika jelenségeiről ír, Codău Annamária a dialogikus, többszerzős kritikák lehetőségeit veszi számba, Jakab Villő Hanga kamaszok írta könyvismertetések elemzését, László Szabolcs a hangzó kritika, a podcastok világát mutatja be. Bárány Tibor az év legfontosabb magyar irodalmi vitáját, Háy János Kik vagyok ti? című könyvének fogadtatását és ennek kapcsán az irodalomkritika és sajtó jelenlegi viszonyát vizsgálja. További fontos írásokkal jellemzik a kortárs kritika helyzetét és kiemelt témáit Károlyi Csaba, Láng Zolt, Lapis József, Zelei Dávid, Nemes Z. Mária, Sánta Miriám és Nagy Anna. Szépirodalmi anyagot Szántó T. Gábortól és Gál Hunortól, további tanulmányokat és kritikákat Csapody Miklóstól, Beretzky Ágnesztől, Demény Péterrel, Fülöp Dorottytól, Ványolos Noémitől, Medgyesi Emesétől, Balogh Dórától olvashatunk a lapszámunkban. A képanyagot Útő Gusztáv jegyzi. (B.L.J.)